

Nou abonament

la

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Octombrie 1894 st. v.

se deschide nou abonament, la care invităm pe toţi amicii şi sprijinitorii foiele noastre.

Preţul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	12 fl.
pe şase luni	8 fl.
pe trei luni	5 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe un an	40 franci
pe şase luni	28 ”
pe trei luni	18 ”

Abonamente la numerele cu data de Duminică:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an	2 fl.
pe şase luni	1 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe un an	8 franci
pe şase luni	4 ”

Abonarea se poate face mai uşor prin mandate postale.

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei”.

Românii şi funcțiunile publice.

Braşov, 20 Septembrie v.

Suntem siliţi să mai revenim odată asupra faimosei convorbiri, ce a avut-o ministrul-preşedinte unguresc cu d-lu Raoul Chelard, corespondentul diarului parisian „Figaro”.

„Declară”, îi duse d-lu Wekerle gazetarelui francesc, „că eu caută de ani de zile Români calificaţi pentru de-a intra în ministeriul de finanţe, der inzadaru”; imprevurarea acesta îi pote da o idee despre gradul de cultură alu poporului nostru romănesc.”

Dacă din premisa acestei construcțiuni d-lu Wekerle ar fi trasă o altă conclusiune şi ar fi dîs: „impreju-

rarea acesta îi pote da o idee despre pretensiunile absurde şi neumane, ce le avem noi față cu funcționarii recrutați din sinulul poporului romănesc”, in acestu casu asertiunea d-sale ar fi parutu mai verosimila şi nu ni-artu fi datu ansa de-a trage la indoela adevăratea celor susținute.

In modulū însu, cum d-lu Wekerle a prezentat lucrulū, nu se va afla nimenea, care se-i credă. Cine ar şi pute presupune, ca unu ministru-preşedinte unguresc să aiba intențiunea seriōsa de-a aplica funcționarii romăni la ministeriu, când bieții Romăni sunt eschiși şi hui-duiți chiar şi din cele mai neînsemnate posturi din provinciā? Nu este ore evidentu inaintea orî şi cui, că şi in casulū acesta ministrulū-presidentu a recursu la o apucatură nedemnă, der rutinată, pentru de-a legitima in ochii lumii streine eschiderea volnică şi brutală a Romănilorū dela funcțiunile publice?

Să admitemū pentru unu momentū, că d-lu Wekerle, in adevărū, caută de ani de zile Romăni calificați pentru de-a intra in ministeriul de finanțe, der nu află. In acestu casu se nasce întrebarea, de felu de „calificațiune” doresce ministrulū dela acesti Romăni? Despre o capabilitate spiritală, ori fisică in casulū de față nu pote fi vorba, de-orece despre unu poporū de trei milioane şi jumătate, care numai in Transilvania propriu dîsă are mai bine de o sută de advocați distinsi şi care numără in sinulū seū atătia bărbați cu unu trecutū probatū, crescuți in mare parte pe la cele mai celebre universitați ale Europei: nimenea nu va presupune, că n'ar ave in sinulū seū bărbați capabili pentru de-a ocupa funcțiuni in ministeriul d-lui Wekerle. In timpulū dominațiunei austriace ne aflamū, fără indoela, pe unu gradū mai inferiorū in privința calificațiunei şi cu tote acestea s'au găsitu destui Romăni capabili de-a ocupa funcțiuni şi s'ar

fi găsitu, de sigurū, neasemnatu mai multū, numai decă regimulū li-ar fi deschisū locū. Der astădi, când avemū atătia bărbați formați, atătia tineri eminenti pe la tote universitați din lume: se nu potă găsi ore d-lu Wekerle in sinulū nostru bărbați capabili de-a ocupa funcțiuni in ministeriulū seū?

Ca se nu mai amintimū de România, unde atătia tineri ardeleni au doveditu capabilitatea lorū pentru cele mai inalte funcțiuni in statu, întrebămū, cum este cu putința, ca in timpulū ce Austria, Francia, Italia, şi alte state culte europene găsescū in sinulū poporului romănu dintre Tisa şi Carpați atătia bărbați capabili pentru de-a ocupa funcțiuni alese in acele state, tocmai d-lu Wekerle se nu găsescă?

Der scimū din esperiența, că sub „calificațiunea” pretinsă de d-lu Wekerle nu este de-a se întelege capabilitatea de-a ocupa unu oficiu, ci capabilitatea de-a se renege naționalicesce. Acesta este prima condițiā, ce-o pretinde regimulū dela Romăni spre a pute ocupa oficii publice. In acestu sensu credemū bucurosū, că de ani de zile d-lu Wekerle caută inzadaru Romăni „calificați” pentru de-a intra in ministeriulū de finanțe şi ne servece spre mare onore şi bucuriā acestă constatare.

Romăni in vorū se se facă uci-gașii naționalitați lorū şi pe cātu timpulū regimulū o pretinde acesta dela funcționarii seī, pote fi sigurū d-lu Wekerle, că nu va afla între noi bărbați „calificați” pentru funcțiunile sale. Acolea e Alexici şi Moldovan Gergely, tericescă-i decă vrē; alți renegați între noi nu va afla.

Romănulū voesce mai întâiu de tote se fiā Romănu şi pe cātu timpulū funcționarului din statulū nostru i se denegă acestă condițiā, elū nu va lacomi la funcțiunile d-lui Wekerle. Decă ne plângemū, o facemū

acesta pentru că nuni-se aplică funcțiōnarī romăni,  r nu pentru-că n'am av  funcționarii renegați, căci de acestia e plină țera.

Conclusiunea, ce i-a pus-o aşad ră d-lu Wekerle in vedere gazetarelui francesc, este falsă şi infamă, pentru-că nu lipsa de cultură a Romănilorū, ci netoleranța de rassă a elementului domnitorū este cauza, pentru care ministrulū-presedinte unguresc nu pote găsi Romăni calificați de-a ocupa funcțiuni.

Foia rusescă despre desbaterile din delegațiuni.

Marele diarū rusescū „Novosti” din Petersburg, ocup ndu-se de cestiunile desbătute in delegațiunile austro-ungare, dice între altele:

Fiă cine scie, că politica esternă austro-ungară n'o facă Austriaci, ci Maghiarii. In urma acestă atențiunea se int rce in măsură cu mult  mai mare asupra desbaterilor delegațiunei ungare, dec t  asupra delegațiunei austriace.

Cu ocașia acestă a eșitu la ivel , că in tre membrii delegațiunei ungare şi in tre ministrulū de esterne Kálnoky nu este armonia in tr  tote. Aici e spre exemplu cestiunea română. Ungurii, chiar şi in politica esternă, mai ales  f t  cu statele din Peninsula-balcanică, ar dori se procedă ca mijloce brutale. Ei ar voi, se asupra-se poporele din Peninsula-balcanică in aceeași măsură cum asupra-se pe Slovacii, Serbii şi Rom ni din Ungaria. Vorbirea lui Kálnoky despre corectitatea regatului română şi despre alipirea lui la tripla alianță, nu a satisfacutu pe Maghiari, cari se temă de irredentismul  română şi nu se in cred  in sinceritatea guvernului română. Maghiarii au cerutu garanții dela Kálnoky; acesta in să n'a putut  se le dea aș a ceva, şi a facutu se ințeleg  domnii Maghiari, că el  trebuie se țină cont  de interesele intregului imperiu,  r nu numai de Ungaria. Din cauza acestă s'a născutu o adevărată furtună in presa maghiară. Foile șoviniste unguresc  au pretinsă pe f t , ca delegațiunea ungară se dea vot  de neincredere lui Kálnoky.

FOILETONULU „GAZ. TRANS.”

Rom ni din Ungaria.

Originea, istoria şi starea lor  prezentă, de Henri Gaidoz.

Traducere de George Moroianu, elev  alu școlii libere de sciințe politice din Paris 

(2) (Urmare.)

Teoria construită cu multă ingeniositate, sunt  acum 20 de ani, de c tră istoricul germană R sler, teori  adoptată de istoricii maghiari, pentru-că ea le permitea de a invoca contra Rom nilor  „dreptul  istoric”, este acestă: „trebuie se lu m  literă cu literă mărturisirea istoricului latină: după Aurelian  n'a mai rămasă nici unu soldat  şi nici unu colou  romană in nordul  Dunărei; ori-ce vieță stabilă incesate, şi probă este, că numele vechi ale orașelor  au dispărută şi că orașele moderne nu sunt  pe locul  celor vechi. Dacia era periodică măturată de virteturile invasiunilor  barbare. Inc t  privesce pe Rom ni, ei se retrăseseră in regiunea Balcanilor ; acolo sunt  supuși dominațiunei

bulgare şi astfel  se slavisar ; apoi mai t rziu in secolul  alu XII şi alu XIII păstorii rom ni (seu valahi, cum se numiau pe atunci) inping ndu inainte turmele lor , trecură Dunărea şi se stabiliră, seraci, ne-băgați in s m  şi tolerați, in regiunile, cari se chi mar  Muntenia şi Transilvania. In ceea ce privesce Transilvania, ea era deja unguresc  şi Ungaria era unu stat  constituită; Maghiarii au lasată aceste triburi nomade de Valahi se se stabilesc  in munții pustii ai Transilvaniei; aș a der Rom ni din timpul  nostru, descendenți ai acestor  păstori miserabili, n'au dreptul  de a se privi ca o națiune stabilită inaintea Maghiarilor  pe p m ntul  Transilvaniei şi alu Ungariei.”

Ast-fel  este tesa, din care inգ mfarea maghiară vrea se facă o dogmă istorică; der obiecțiunile n'au lipsită; şi unu istor  română, d-lu Xenopol *) nu numai că le-a prezentată cu o mare forță, der a reconstituită originile istoriei națiunei ro-

mane intr'unu mod , care pare a fi mult  mai adevărată. Rom ni s'au menținutu in Balcani; acestă se scie, de-orece chiar ađi mai e acolo unu grupă importantă de Rom ni (aș a numiti Rom ni macedoneni); der deja in secolul  alu VII-lea Rom ni disparuser  din Moesia după invasiunea bulgară*); păstori valahi n'ar fi pututu veni dec  veni din vechia Moesia devenită bulgara, şi Balcanii erau prea departe. Ceea ce trebuie se admitem  chiar din secolul  alu VII-lea, este despărțirea Rom nilor  din Orient  in două grupuri principale: Daco-Rom ni şi Macedo-Rom ni. Rom ni din Orient  au trebuit  chiar se dea nascere la unu mare numără de grupuri dispărute d'atunoi; de ore-ce se scie, in tr'unu istorică din timpul  Cruciatoilor, Guillaume de Tyr, că in secolul  al XII-lea erau Rom ni in Dalmatia; şi ast di mai sunt  c teva sate române in Istria (Valea-Arsă.)

*) Reamintim , că Moesia corăspunde aproape cu partea septentrională a principatului actuală alu Bulgariei, cu alte cuvinte Bulgaria in nordul  Balcanilor .

*) Les Roumains au moyen  ge, Paris, 1885.

Fără îndoială, că Kálnoky scie foarte bine, că în România s'a înființat o Ligă pentru spriginirea Românilor din Ardeal. Scie el foarte bine, că Liga ajută cu bani școlile române și sprijinesc materialmente pe patrioții români, cari zac în tamișele unguresci. Dăr scie totodată și aceea, că cu ce greutate este împreună un amestec în ast-fel de afaceri, și cât de greu este a pretinde dela statul român vecin de-a exercita forță asupra opiniei publice. Se poate, că în urma acesta irredentismul ar lua proporțiuni cu mult mai seriose.

Afară de acesta România, după Kálnoky, servese fidel intereselor triplei alianțe și face totuși posibilul, să restrângă mișcările irredentiste. Intre Kálnoky și membrii delegațiunei ungare, e mare diferență de vederi, și se poate, că acesta va avea urmări foarte seriose.

Orașele provinciale unguresci pentru reforma administrațiunei.

Lui „Pester Correspondenz“ i-se împărtășesc din cercurile parlamentare următoarele:

Partida liberală se va împuși în timpul proximul cu un număr de deputați, cari eșieră din partidă, din cauza proiectelor bisericesci politice, dar cari acum, după ce legile respective sunt primite, erăși vor intra în clubul partidei liberale. Introcerea acesta se întâmplă și din cauză, că amintii deputați vedu în reforma administrațiunei unu necesar, ce nu se poate amana, și care trebuie dus în deplinire, în interesul unei continuări energice a politicii naționale ungare, și în interesul consolidării statului ungar.

Datorința conducătorilor de partide datătoare de ton, va fi, să producă în opinia publică o bună dispoziție față cu reforma.

Mai departe va vota pentru reforma administrativă și un număr de deputați afară de partide. În timpul proximul se va clarifica cesiunea și cu privire la întrebarea, cari dintre deputații aparținători partidei naționale a lui Apponyi voru vota, în contradicere cu procederea principiara negativă a contelui Apponyi, pentru reformă, vădindu ei în această reformă o pretensiune a politicii practice naționale-unguresci.

În cercuri electorale cu limbi amestecate, unde elementele ungare ale populațiunei, mai ales burghezia ungară, au creat majoritatea respectivilor deputați stându față 'n față cu Români și Sârbi, se pretinde cu insistență din partea acestor alegători cu influință și bun patrioți unguri, reforma electorală.

Din contră, acei Români și Sârbi, cari s'au opus ori și cărei algeri de deputat în v'una din cele trei partide ale parlamentului, agiteză acuma contra reformei administrative. Motivul pentru acestu fapt este foarte simplu. Dacă țeranul și comerciantul de na-

ționalitate maghiară din celu mai micu satulețu va începe a înțelege ideea de stat maghiară cu toate binefacerele unei bune administrațiuni de stat, atunci în prima linie își voru perde terenul de activitate înșelătoare, agitatori români de profesie.

De aceea va fi greu pentru deputați, cari își voru câștiga mandatul între ast-fel de împrejurări și cu promiterea reformei administrative, ca să repesinte în camera, în contradicere cu voința alegătorilor lor unguri, inimiciți principiara a ul-traiștilor români față cu reforma.

Deci orașele provinciale unguresci, dintre cari singuratic n'o au așa bine în ce privește cesiunea națională, ca capitala, ci trebuie să apere în luptă dălnică cultura ungară și idcia de stat maghiară contra uneltvirilor agitatorilor români și străini, au datorința, ce le-o impune maghiarismul inteligent, ca să urgiteze reforma administrațiunei.

Se vede, că membrii parlamentului ungar în faptu poartă mare frică de „agitatori români“, cum îi numesc ei. Folosesc toate mijlocele, ar pune totul în mișcare, numai ca mișcarea română, care le stă în cale la toate întreprinderile lor, „salutare“ și „binefăcătoare“ și care a aflat răsănit în tota Europa cultă, să fiă suprimată și nădușită! Uită însă de faptul, dovedit de atatea ori în istoria popoarelor, că cu câtu se iau mesuri mai oprindătoare și mai violente față cu unu popor, cu atata reacțiunea e mai puternică!

Wekerle despre Ungurii ardeleni.

Foile unguresci tipă de necaz pentru modul cum ministrul președinte Wekerle a caracterizat pe Ungurii ardeleni înaintea publicistului francesu Chelard „Egyetértés“ dăce, că mai ales Ungurii din Ardeal sunt foarte superați pe d-lu Wekerle. Etă după numita foia, ce-a dăsu d-lu Wekerle despre conaționalii sei Unguri din nenorocita Transilvania:

„...Trebuie să începem cu amuși Maghiari, decât vomu să dispară cecele dintre cetățenii de limbă maghiară și română. Dacă micu, trândavii, aroganți și hăbuceni nobilii ardeleni de șapte pruni (hetszilvafas) cu buzunarele gole, s'ar lăpea de rătoiala loru de mari domni și n'ar desprețui pe țeranii români, ca pe iobagi — în contra căreia de altfelu va fi lecu — amu fi pututu face deja mari pași înainte. De altcum în timpu scurtu vomu face toate concesionile posibile Românilor, și atunci vomu vedé.“

„Egyetértés“ adauge, că citatul de mai sus va forma obiectu de interelație în dietă.

Afaceri săsesci.

Săptămăna trecută „Comitetul centralu săsescu“ și-a ținutu conferențele în Sibiu. La ordinea zilei au fost: reforma administrativă; politica școlară a guvernului; despre nișușele pentru a șterge legea naționalităților și despre situațiunea internă a poporului săsescu. La sfârșitul conferențelor s'a primitu următoarea rezoluțiune:

„Luându în considerație, că alipirea deputaților sași și la partidul guvernamentalu, întâmplată la dorința cerurilor electorale, s'a dovedit ca folositoare intereselor poporului săsescu, dar ca nici pe viitoru nu este iertatu să impedeze îndeplinirea punctelor din programul naționalu săsescu; că mai ales pentru punctul de vedere de observatu față cu reforma administrativă deja anunțată, ér în amănunțele ei încă necunoscută, trebuie să fiă hotărâtore direcția prescrișă de programul naționalu săsescu, după care participarea internă a cetățenilor la autonomia menținătoare de stat și promovătoarea culturii în comună și municipiu, în biserică și școlă, nu trebuie să fiă nimicită prin centralisarea șagerată și sumedenia de a porunci; luându în considerație, că ștrângerea laolaltă a tuturor membrorlor poporului săsescu este cerința neapărată pentru conservarea de sine:

„Comitetul centralu săsescu regretă agitațiunile îndreptate cu zel patriotic împotriva poziției, ce o au între partide deputații sași și împotriva conducerii politice, cari în locu de-a culege puteri laolaltă întru apărarea față cu cerințele ivite în unele foi și reuniuni de a preface școlile confesionale în școlu de stat și a suprima legea despre egala îndreptățire a naționalităților, sunt menite numai a sparge și a disolva poporul săsescu.“

SCIRILE ŢILEI.

— 20 Septemvre.

Din delegațiunile austro-ungare. Comisiunea delegațiunei unguresci a adoptat în discuție generală și pe articolele bugetulu provinciilor ocupate. Ea a exprimat în unanimitate d-lui de Kállay recunoștința sa pentru activitatea fecundă, ce a desfășurat și care a fost încoronată de succes. În cursul discuțiunii, d. de Kállay, a datu detalii statistice, ce dovedesc dezvoltarea instrucțiunei publice, a comerțului, industriei, creșterii vitelor, a construcțiunii de căi ferate etc. în provinciile ocupate.

O importantă descoperire medicală. Doctorul Metchnikoff, elevul doctorului Pasteur, a descoperit mijlocul de a vindeca febra mucosă cu virusul colerii attenuat.

Sănătatea Ţarului. „Neue Freie Presse“ adă din St. Petersburg, că doctorul Leyden din Berlin a fostu chemat la Spala la începutul săptămănei viitoare din

cauză, că starea Ţarului a devenit gravă; o mare greutate la respirare simta bolnavul. Ţarul este foarte atinsu. Nu se scie, decât transportarea sa în Sud se va puté face așa de curând, precum dorescu doctorii. Acestia declară, că starea Ţarului este serioasă.

— o —
Ferestri sparte. Ni-se spune, că adi-nopte au fostu sparte patru ferestri dela școlă română de fete din locu. Făptuitorul a fostu prinsu. După cum ni-se asigură, elu este unu profesor dela școlile publice unguresci din Brașov. Nu ne ocupăm mai amănunțit cu comentarea aceste știri, căci se comentăză îndeajuns ea însăși. Dacă ast-fel de esemple 'i se dau tinerimei maghiare din partea pedagogilor sei, cine s'ar mai puté mira de spiritul dușmănos și netolerant, în care e crescută această tinerime față cu totu ce nu este maghiar.

— o —
O întâlnire interesantă. În timpul din urmă opinia publică s'a ocupat mult cu prinții Carageorgevič, mai ales cu planul lor de-a răsturna dinastia Obrenovič de pe tronul sârbesc. Pretendentul adăvărat este Petru Carageorgevič, care zilele aceste a abșis la pretențiunea tronului sârbesc în favoarea fratelui seu mai micu Arsen, și pentru abșicerea acesta a primitu în schimb 500,000 ruble. Actul de abșicere s'a subscris zilele aceste în Abbazia. Dreptu martori au figurat ministri de finanțe rusi Witte și fostul ministru sârbescu Pasic. Ministrul rusi Witte a primitu la locușasa pe Carageorgevič și pe Pasic, cu cari a avut o lungă convorbire.

— o —
Guvernul francesu și clerul catolicu. Din Burgues (Vosgi), se telegrafiază, că ministrul agriculturii a asistat la inaugurarea statuei doctorului Villemain medic militar, autorul mai multor lucrări asupra tuberculozei. D-sa a constat, că descoperirile lui Villemain au fostu consacrate de Koch; a salutatu victoriile savanților, cari sunt folositoare unanității întregi. O recepțiune a avutu locu apoi la primăria. Vicarul general alu episcopatului St. Die, în lipsa episcopului, ce n'a putut asista, a dăsu, că respectuos sufragiului universalu și ascultătoru la învțămintele Papei, clerul primesce cu lealitate instituțiunile ce guvernăză Francia. Elu a afirmat patriotismul catolicilor. Ministrul a mulțumit pentru aceste sentimente. D-sa a afirmat, că guvernul este decis să respecte toate credințele, și nu va uita pe catolici, cari repesintă majoritatea francesilor.

— o —
Sufragiul universal. La 30 Septemvre, în Viena, vr'o 10.000 muncitori au făcutu o manifestație în favoarea sufragiului universal. Ei au parcurs Ringstrasse cu femeile și copii lor. Dinaintea parlamentului au strigat: „Trăiască munca! Trăiască sufragiul universal!“ Deasemenea

Carpați, același lucru ar fi și cu Albanezii, a căroră origină ar trebui atunci căutată în afară de munții lor.

Nu numai că Românii nu sunt veniți în Transilvania în secolul al XII-lea și al XIII-lea, dar ei sunt poporul cel mai vechiu al Ungariei. Poporul acesta, format din amestecul Dacilor cu colonii romani, s'a arătat mai fidel limbii latine, decât Dacii limbii tracoice: invasiunile barbarilor li-au distrus orașele, ei însă s'au retras în munți, unde au trăit în timpurile furtunoșe, ca agricultori și ca păstori.

Se înțelege, că nu s'a putut să se suferă o influință străină, fiindu înglobat într'unu imperiu slav. Primul stat bulgar, care dură din secolul al IX-lea până în anii d'ntăiu ai secolului al XI-lea, se întindea fără îndoială în nordul Dunărei peste regiunile, cari formăză azi Muntenia, Moldova și Transilvania. Românii primară dela Bulgari ritul slav și liturgia slavă; ei trebuiră să păstreze această liturgie până la mijlocul secolului al XVII-lea, când se esplică caracterul

slav pe care națiunea română a trebuit să-l păstreze așa de multu timp*).

Ungurii seu Maghiarii veniseră în Europa în secolul al X-lea; ei desfășură imperiul moravă, care și avea centrul în vechia Panonia și se stabiliră în șesurile Dunărei de mijloc și ale Tisei. Odată așezat în patria lor viitoare, ei cuceriră Transilvania în contra unui altu popor tataru (Pacinații), care se așezase acolo, și în anul 1000, regele Stefanu celu sfântu unu Transilvania cu Ungaria; populațiunea se rarise în Transilvania și din cauza asta regii Ungariei stabiliră, în secolii XI, XII și al XIII-lea în diferite părți ale Transilvaniei coloni veniți din Germania de Jos (Saxonia) numiți din acestu motivu Sași.

Din secolul al XIII-lea încoue (în 1231 și 1247) începe a se vorbi despre Români în diverse șarte, (hrisove). Românii apar în aceste documente, ca agricultori

* Nu este vorba aici, decât de Români din nordul Dunărei; cei din Balcani suferiră influința bizantină și adoptaseră ritul grec.

și ca păstori; ei au o biserică organizată și o nobletă și principii semi-independenti. Acestă sămăni puțină cu legenda păstorilor nomazi veniți din Balcani, mânădu turmele lor, legendă pe care căți-vă scriitori au luat'o dreptu istorie. Românii din Transilvania formau chiar o societate destulă de organizată pentru a se fi putut înalța și în afară de munții lor. Principatele Moldova și Muntenia au fostu întemeiate în secolul al XIII-lea și al XIV-lea de coloni catoriți din înălțimile Transilvaniei și ale Maramureșului pentru a fonda principate independente de Maghiari. Din cauza astei origini se esplică prezența de cuvinte unguresci în limba română din cele două principate: decât, cum o voesce acesta teoria maghiară, toți Românii, cari se găsesc în nordul Dunărei ar fi veniți din Balcani, unde Ungurii nu s'au arătat nici odată, nu de acolo ar fi adus cuvințele unguresci din limba lor. Limbistia confirmă ast-fel mărturia sigură a istoriei: originea națiunei române din timpul nostru este în Carpați, și pământul Transilvaniei este muma Românilor.

Noi, Francesii, pentru cari voința popoarelor este adevăratul drept, care dă viață unui stat, noi nu primim de loc „dreptul istoric“, decâtu ca o superștițiune din o altă epocă, atunci când vrea să se facă din el un lanț, care se lege o națiune în contra voinței ei; și starea Alsacienilor și a Lorenilor alipii la imperiul german, în virtutea acestui „dreptu istoric“, nu este formată spre a schimba concepțiunea noastră de drept. Dăr se admitem, pentru un moment, că cesiunea desbătută între Maghiari și Români este o cesție de „dreptu istoric“. Ea trebuie resolvată în favoarea Românilor, de ore-ce ei sunt mai de multu stabiliți în țară, decât Maghiarii. Și nu este straniu să veți pe Maghiari, dându atata importanță aceste cesiuni de cronologie, ei, cari sunt așa de târziu veniți în Europa așa de mult după căderea imperiului romanu, de cari Românii sunt legați prin genealogia lor?

(Va urma).

in alte locuri au intonat cântecul muncii. Ordinea n'a fost turburată; cu toate acestea poliția a arestat câți-va indiviți, cari n'au voit să se împraștie.

—o—

Colera. După scirile primite la direcția serviciului român sanitar superior din Bucuresci, colera, care băntuia cu furie în Basarabia și prin apropierea de frontiera română, a încetat în cele mai multe localități. La Ungheni-ruși mai ales colera a încetat aproape cu totul. În Bucovina de asemenea casurile de colera sunt foarte rare acum. Se speră, că în câte-va zile colera va dispară din Basarabia și din Bucovina.

—o—

Unificarea datoriei turcesci. D-nii Vincent dela Banca Otomană și Fürstenberg, dela Societatea comercială din Berlin, au început tratativele cu un grup vienză pentru unificarea datoriei otomane.

—o—

Pentru institutul de fete Otetelesanu dela Măgurele au petiționat peste optzeci de fete; din aceste s'au admisi la concurs numai trei-zeci și cinci. Concursul s'a ținut în ziua de 15 Septembrie, și lista concurenților, cari au reușit, va fi prezentată M. S. Regelui, care va alege pe acele, ce trebuiesc admise definitiv în institutul.

—o—

Cununii. d-lă *Iulius Popovici* din Hațeg și d-șora *Elena Popoviciu-Barcianu* din Sibiu, se vor cununa la 6 Octombrie a. c. în biserica română gr. or. din Sibiu. — Adresăm sincere felicitări tinerei părechii.

Rusia și Bulgaria.

Revista periodică rusă „Westnik Jevropy” se ocupă în numărul din urmă cu raportul politic dintre Rusia și Bulgaria, accentuându un punct de vedere cu totul deosebit de celelalte diare rusești.

„Westnik Jevropy” dice, că Rusia n'are cauză și interes de a pretinde dela Bulgaria să observe strict stipulațiile tractatului din Berlin. Este d. e. ridicol să pretinde dela Bulgari, să renunțe la unirea Rumeliei orientale cu Bulgaria. E de asemenea o pretensiune foarte ciudată, ca Bulgarii să-și caute un alt princip, după ce ei au unul, pe care îl recunosc poporul bulgar și tacito aproape toate puterile europene. Dinastia de Coburg, care e înrudită cu familia domnitor din cele mai distinse, satisface pe deplin sentimentul patriotic al Bulgarilor. Cestiunea unei nouă alegeri n'ar avé nici un sens. Alegerea primului princip s'a întâmplat prin intervenirea Rusiei, și totuși nime nu poate susține, că alegerea acesta a fost necesară din punct de vedere al intereselor rusești.

Împrejurările pot aduce, ca un princip străin să ne devină amic și aliat, și pot să vină timpuri, când omul nostru ar pute să ne fiă cel mai mare dușman. Este greu de-a înțelege, de ce ar trebui să pășim față de Bulgaria cu pretensiuni atât de deosebite, când este vorba de reluarea legăturilor diplomatice. Restabilirea acestor raporturi este totu așa de însemnată și de inevitabilă pentru noi, ca și pentru Bulgaria, și nu subversivă nici o cauză, de-a lega acesta de condiții deosebite. În loc de-a folosi curentul actual și de-a face sforțări rupere formale față de noi un scop, patrioții noștri trăiesc cestiunea bulgară în mod neînțelept și cu frase vătămătoare. E lucru ușor a rupe relațiile cu ore-care țară; de ce însă noi să silim pe amicii noștri, de-a căuta în alt-unde-va sprigină? Ar fi foarte păgubitor, decât din partea Rusiei s'ar răspunde și de astă-dată cu „non prosumus” față de curentul îngăduitor, ca și față de nădejțile pacifice, ce se simtă adânc în Bulgaria.

Japonezii în China.

Evenimentul de senzație al zilei e, că Japonezii au strănutat în China teatrul războiului.

Din Shanghai se telegrafiază, că oștirile japoneze, în număr de cel puțin 30,000, au debarcat la Csifu; în fruntea lor stă însuși ministrul de război japonez. Planul este că Csifu este capitala din provincia Sang-Tang, care e vecină cu provincia Pe-Csi-Li, a cărei capitală e Peking.

Japonezii vreau așa dără să sdrobescă pe Chinesi. Generalul *Jamagata* va merge la Peking din nord, și ministrul *Okazava* din sud.

Japonezii au fost foarte favorizați prin împrejurarea, că ostașii chineși, cari au fost concentrați cu multă neocază lângă râul Jalu, și cari aveau să ia poziția față de oștirile japoneze, s'au răscolit, și-au frânt armele și au declarat, că nu se vor mai supune. Comandantul suprem chinez a telegrafat îndată la Peking, unde scirea a produsă o panică indescribită. S'a adunat îndată „csung-li-jam”-ul chinez, ca să se sfătuesc asupra desperatei stări, consultarea însă n'a avută nici un rezultat, și *consiliul de stat și-a dat dimisia*.

Depeși sosite din China spun și ele, că oștirile chineze s'au retras tote din Corea, luându poziția într-o depărtare de 30 chlm. departe de râul Jalu.

Unu partidă populară în Olanda,

Țara în care democrația este o realitate obștescă și reală, este Olanda. Țara, în care libertățile constituționale și politice sunt practicate de cel din urmă cetățean, ca și cel d'intâiu, este Olanda. Cea mai bogată țară din Europa, în raport cu populaținea și împrejurările locale, în Olanda, camera deputaților este în mâna micilor agricultori, a ruralilor, absolut de aceea lege, ce se faci, sunt așa de escelente pentru popor.

Étă aci unu programă populară alu comitetului partidei populare din Fris, o provincie a sa.

Punctele esențiale ale programei formulate de acestu comitet constau: a) Sufrajul universal celu mai întins; b) Dreptul de inițiativă, (în afacerea legilor) acordat legalmente poporului; c) Măsură tinându a favoriza întinderea proprietății colective prin municipalități; d) Legislaținea muncii cu osebire alcătuirea sindicatelor obligatorii însăroinate cu reglementaținea muncii; dajdiă progresivă asupra succesionilor și reintorcerea la stat a moștenirilor colaterale; învățământul liber de tote gradele; precedare gratuită și serviciu medical gratuit; desființarea armatei permanente; războiul alcoolismului.

Nu este țară în Europa, unde partidele populare s'au apară organizate, — cu programe din ce în ce mai largi și mai sănătoși chibzuite pentru marea clasă a muncitorului, dice „Gazeta Țeraniilor”.

Statistica naționalităților în Europa.

Poporaținea Europei, calculată la începutul anului 1894, ajunge cifra de 380 milioane. Din acestea se vinu pe Europa-vestică 270 milioane, și cele-alte se vinu pe Europa-estică (Rusia, Polonia, Finlanda). Acestă imensă populație se împarte după limbă și naționalitate astfel:

I. Rasa germană 118 milioane cu următoarele națiuni: 1. germană 62 milioane; 2. engleză 36 milioane; 3. holandeză, flamandă și friesică 8 1/2 milioane; 4. suedică 5 milioane, daneză 2 1/2 milioane, norvegiană 2 milioane, normană în Island, în insulele Faroe și Shotland, 150 mii, adică Scandinavii la olaltă dau cam 9 1/2 milioane.

II. Slavii 113 milioane cu următoarele națiuni: 1. Rușii 79 milioane, din acestia 28 milioane sunt Ruși de Ukraina și Ruși mici, Rutheni și Ruși albi; 2. Polonii 14 milioane; 3. Bohemi și Slovaci 7 1/2 milioane; 4. Sârbi și Croați 7 milioane; 7. Luși și Vendi în Lauschtz-ul de sus și de jos 130 mii.

III. Rasa romanică 106 milioane cu

următoarele națiuni: 1. Francesii 40 milioane, din acestia 12 milioane Provensali; 2. Italienii 32 milioane; 3. Spaniolii 17 milioane; 4. Români 10 milioane; 5. Portugesii 5 milioane. 6. Bulgari 4 mil.; 7. Sloveni 1 1/2 milioane; 8. Retho-romani, Rumunii și Ladini în Tirol și Graubunden 65 mii.

IV. Rasa ural-altaică 19 milioane, cu următoarele națiuni: 1. Maghiarii 8 milioane (după statistica lor); 2. Turcii, Tătari 4 1/2 milioane; 3. Finii 3 1/2 milioane; 4. Ugrii 2 1/2 milioane, și anume Mordvinii 1.200,00 Zurienii, Permi și Votjicii 510 mii, Cermizii 280 mii, Lapii 29 mii, Vogulii 2 mii, (exceptându pe cei din Siberia); 5. Calmucii 130 mii; 6. Samojezii 5 mii.

V. Rasa semitică 6 1/4 milioane, anume: 1. Evrei (adecă Jidani poloni și sefardii, sau Jidani spanioli, exceptându pe Jidani așa numiți eleuropaisodotta) 5 milioane; 2. Arabii (pe insula Malta și Creta în Spania și Turcia) 250 mii.

VI. Leti-lithvanii 4 1/2 milioane, anume: 1. Lithvanii 2 milioane și 300 mii; 2. Leti 1 1/2 milionu.

VII. Grecii 3 1/2 milioane.

VIII. Celții 3 1/4 milioane, anume: 1. Bretonii 1 1/4 milioane; 2. Kimmerii sau Walesii 1 milion; 3. Irlandezii sau Ersii 700 mii; 4. Scoțianii sau Gaelii 240 mii; 5. Manesii 10 mii.

IX. Albanezii 1 1/2 milionu.

X. Asioții 1 milion, adecă: 1. Țigani 600 mii; 2. Armenii 400 mii; 3. Persii împraștiați prin Rusia 50 mii.

XI. Bascii 620 mii.

XII. Cerchezii (Adighe-i și Abchazi imigrați în Turcia) 100 mii.

NECROLOGU. Emilianu Cozub, consilier c. r. la tribunalul din Suceava, după unu morbu greu și îndelungat a încetat din viață în 12/24 Septembrie a. c. în etate de 44 de ani. Rămășitele pămăntene s'au depus în cripta familiei, pe cimiterul din Rădăuți. Cornăuți, în 24 Septembrie 1894. Eleonora Cozubă nasc. Gizowski, ca soție. Desideriu Cozub archimandrit ort. or. ca tată.

— Alexandrina L. Nedelcovici din Bucuresci, a încetat din viață în 18 Septembrie în etate de 41 ani.
Fiă-le țarina ușoră.

DIVERSE.

Măsuri contra spiritismului. Autoritățile regatului Saxoniei au luat de curând măsuri seriose contra abuzului, ce se face cu spiritismul. De cât-va timp dreptul de întrunire spiritistă se găsece limitat. Astfel la Chemnitz autoritățile au interzis, ca să ia parte la asemenea întruniri persoanele, cari se găsece în stare de surescitație nervoasă. S'a dat și celorlalți asistenți ordin de-a înlătura îndată dela întrunire persoane, cari s'ar găsi rêu sau cari ar da semne de rătăcire. Afară de aceste, ori-ce medium, care ar accepta vre-o retribuție pentru a face să interviă divinitatea, duhul sfânt, sau spiritalul vre-unui defunctu ôre-care, va fi urmărit pentru escrocheria și exploatare a credulității publice.

Bibliile cele mai scumpe. Cele trei biblii mai scumpe se află una la „British museum” din Londra, alta în biblioteque nationale” din Paris și a treia la mănăstirea Belem din Lissabona. Cea dintâ e în manuscris, scrisă de Alcuin și școlarii săi și a fost donată lui Carol cel mare la încoronare (800). Guvernul francez a oferit pentru ea 42,000 fr. Biblia din Paris e tipărită la anul 1527. Ea a fost cumpărată de unu Englez cu 12,000 franci și donată apoi la 1840 lui Ludovic Filip. Cea-alta bibliă e scrisă pe pergament. Madame Junot, în mâna căreia ajunge această bibliă, ceru guvernului portughez 150,000 franci.

Statistica divorțurilor. Deputatul englez Hernikes Heaton a compus o statistică a divorțurilor în Europa. — După această statistică, în Anglia se vine un

divorț la 577 căsătorii, în Rusia la 450, în Scoția la 331, în Austria la 184, în Belgia la 169, în Ungaria la 145, în Suedia la 154, în Olanda la 132, în Franța la 62, în Dania la 36, în Italia la 421. Vedem așa-dără, că cele mai puține divorțuri se întâmplă în morala Angliă, și cele mai multe în Dania. Italia, unde masele populației sunt foarte religioase, precum și „sânta Rusia”, stau proporțional foarte bine în ceea ce privesce divorțurile, pe când Franța, care formăză patria dramelor divorțiale, urmăză îndată după Dania. La noi, în Transilvania și Ungaria, unde la 145 de căsătorii se vine un divorț, putem dice, în comparație cu alte state, că stăm bineșor cu căsătoriile. Nu scim însă cum vom sta după introducerea căsătoriei civile, dela care numai la îmbunătățiri nu ne putem aștepta în privința acesta. Dintre capitalele europene, cele mai multe căsătorii nenorocite se încheie în Paris, unde totu la 13 cununii se vine un divorț. Urmăză apoi Berlinul, unde dintre 17 părechii căsătorite una se divorțeză. În Viena se vine un divorț la 42 căsătorii. Adevărata patriă a divorțurilor o formăză însă districtul Tolland din Statele-Unite, unde totu la 6 căsătorii se vine un divorț.

Literatură.

Cărți de școlă. A apărut de sub tipar: „Dicționar maghiar-român și întrebări”, de I. Dariu, la Cărțile de cetire pentru învățarea limbei maghiare în școlile populare nemaghiare, lucrate (în două părți: partea întâia pentru anul al II-lea și al III-lea, preț 20 cr. și partea a doua pentru anul al IV-lea, al V-lea și al VI-lea 30 cr., ambele legate separat) de Kaku Jay Karoly, inspector r. de școlă al comitatului Brașov. Atâtu Dicționarele, câtu și cărțile de cetire se pot procura sau de-a dreptul dela librăria editore *Dobrowsky și Franke*, Budapesta, sau dela ori-care altă librărie. Dicționarul pentru partea I costă 10 cr. și pentru partea II totu așa.

Isprăvile lui Păcală, epeeă populară în 24 de cânturi de P. Dulfu. — Acesta este titlul unei elegante broșuri, ce a apărut zilele acestea de sub tipar și se află de vânzare în Bucuresci la librăria *Soceci* și la librăria *Sfetea*, precum și la toate librăriile principale din România. Preț 3 lei 50 bani. Broșura e voluminoasă, are 256 pag. cu un număr însemnat de ilustrațiuni. Cu deosebire pentru bibliotecile populare, noulu opă alu d-lui P. Dulfu, cunoscut între cei mai buni scriitori ai noștri, va forma o lectură din cele mai plăcute.

In editura librăriei *Soceci & Comp.* din Bucuresci (Calea Victoriei 21) a apărut „Noțiun de Istoria limbii și literaturii românești, conform programelor oficiale pentru învățământul secundar și special, alcătuită de Gh. Adamescu, profesor”. Formatu 8° de 299 pag., tipar compresu. Preț 3 lei 50 bani. Pe câtu am putu frunzări acestu opă, pe care numai acum l'am primit, el se vede a fi unu studiu foarte serios și de valoare. Felicităm pe d-lă Adamescu pentru acestu nou product literar alu sêu.

In tipografia „Aurora” A. Todoran din Gherla a apărut: **Predice pe tote Duminicile și sărbătorile de peste anul de Dr. Elefterescu,** membru al Asociației transilvane și al altor societăți culturale. Formatu mare 8° de 340 pag. Preț 1 fl. 50 cr. (4 lei). Venitul curat din vânzarea aceste frumoșe colecțiuni din predici este menit pentru ajutorarea gimnaziului român din Bλασιu.

In editura Tipografiei „Aurora” A. Todoran din Gherla a apărut: **Povestile Bănanului,** culese din gura poporului bănanu, de George Cătană, învățator. Tom II Conține 19 povești pe 150 pag. Preț 25 cr.

In editura librăriei *H. Zeidner* din Braşov a apărut: **Aritmetică pentru şcolile populare** de *F. E. Lurtz*, tradusă de un învăţător, după a 9-a ediţia germană. Partea II. N-rii 1 - 10.000. Cele patru operaţiuni fundamentale cu numeri

nenumiţi, simpli numiţi, de mai multe numiri şi cu numeri decimali. Form. 8º de 110 pag. Preţul 35 cr.

In editura librăriei *H. Zeidner* din Braşov au apărut următoarele scrieri şoo-

lastice: **Istoria Ungariei şi Elemente din istoria generală** pentru şcolile populare, de *Dr. Nicolai Popu*, fostu conectoru, profesor şi asesoru consistorialu. *Ediţia a noua*, revidată şi îndreptată. Preţul 20 cr. — **Geografia Ungariei şi Elemente din Geo-**

grafia generală pentru şcolile populare de acelaşi autor, ediţiunea a şaptea revădită şi îndreptată, mai ales cu privire la date statistice de *Nic. Piliţa*, profesoru la gimnasiulu rom. gr. or. din Braşov. Preţul 25 cr.

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Octomvre 1894.

Renta ung. de aur 4%	122.20
Renta de corone ung. 4%	96.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	126.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	125.50
Bonuri rurale ungare	96.—
Bonuri rurale croate-slavone.	96.50
Imprum. ung. ou premii	152.50
Losuri pentru reg. Tisei şi Segedin.	—
Renta de harte austr.	98.95
Renta de argint austr.	99.10
Renta de aur austr.	124.05
Nap. leondori	9.87
Mărci pap. ger.	60.92½
London (lire sterlinge).	124.—
Rente de corone austr.	97.95

Cursul pieţei Braşov.

Din 2 Octomvre 1894.

Banote rom. Cump.	9.81	Vënd.	9.83
Argint român. Cump.	9.72	Vënd.	9.77
Napoleon-d'or Cump.	—	Vënd.	—
Galbeni Cump.	—	Vënd.	—
Ruble ruseşti Cump.	—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	—	Vënd.	—
Lire turceşti Cump.	—	Vënd.	—
Soris. fonc. Albina 5%	—	Vënd.	—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Nr. 7670-1894.

PUBlicităTUNE.

În şedinţa reprezentanţei oraşeneşti locale ținute în 30 August a. c. s'a statorit statutul asupra administrării abatorului (măcelăriei) publici oraşeneşti, mai departe statutul asupra vnzării şi tăierii carnei pe teritoriulu oraşului Braşov.

Ambele statute se află în decursul a 30 de zile, începându cu ziua de astăzi, în expeditul acestui magistrat spre examinare, din partea

fie-cărui, stându fie-cărui în drept, ca în acest interval se-şi aşernă la subscrisul magistratului eventualele resurse, în contra acestor statute.

Braşov, 27 Septemvre 1894.

510.1-3. **Magistratul orşănesc.**

Brassó vármegye alispánjától.

Sz. 14166-1894.

Hirdetmény.

Brassó vármegye 1895. évi közigazgatási, árva- és gyámhatósági szükségleteiről szerkesztett költségvetési előirányzata az állandó vámany által történt tárgyalása után a törvény értelmében mai naptól kezdődőleg 15 napon át közszemlére kitétetik.

Mi is azon megjegyzéssel hozatik köztudomásra, miszerint ezen költségvetés fenti határidőn belül és a hivatalos órákban a vármegye számvevőségénél bárki által betekinthező.

Brassó, 1894. évi Szeptember hó 27-én.

Dr. Jekellus,
alispán.

508.1-1

Curată reciprocitate. — Fără acţionari.

Totú venitulú revine celorú asiguraţi.

Celú mai mare şi bogatú institutú
de bani din lume.

Fondulú de asigurare
907 milioane
franci.

The Mutual
Societate de asigurare pe viaţă din New-York
fundată 1843.

Asigură viaţa
după modalităţile cele
mai diferite şi mai fa-
vorabile.

Cu prospecte şi cu cele mai bune
informaţiuni servese:

Subdirecţiunea Ardelénă seu agentura principală locală
Braşov, uliţa Neagră Nr. 45.

73-

Irevocabil
tragerea
în 16 Oct.

a ESPOSIŢIEI din **Losurile** **LEMBERG.** **à 1^{fr.}**

Irevocabil
tragerea
în 16 Oct.

Câştig **60,000** florini.
Uprincial

Recomandă **IACOB L. ADLER** bancher şi zaraf, Tîrgulu Floriloru Braşov.

Mersulú trenurilorú

pe liniile orientale ale căii ferate de statú r. u. valabilú din 1 Maiu 1894.

Budapestă-Aradú-Teişú

Trenú	Trenú	Trenú	Trenú	Trenú	Trenú	Trenú	Trenú	Trenú	Trenú											
mixtú	de	de	de	de	de	de	de	de	mixtú											
	persón.	persón.	accel.	persón.	persón.	accel.	persón.	persón.												
		10.—	8.05	2.15	pl.	Viena . . .	sos.	6.02	7.20	3.—										
		8.05	1.55	10.—	↓	Budapestă . .	↑	7.35	1.20	6.30										
3.10	4.24	11.10	4.—	1.37	↓	Solnoču . . .	↑	4.31	11.22	3.—	9.30	11.35								
9.10	8.42	3.55	6.05	6.10	sos.	Aradú . . .	{ pl. }	11.30	8.20	9.45	5.18	3.56								
2.30	7.25	4.30	7.05	6.30	p.		{ sos. }	11.—	8.10	8.55		7.—								
2.44	7.42	4.42		6.40	↓	Glogovetú . .	↑	10.48		8.44		6.47								
3.15	8.20	5.08		7.07	↓	Gyork . . .	↑	10.25		8.20		6.18								
3.32	8.39	5.14		7.18	↓	Pauluş . . .	↑	10.11		8.08		6.02								
3.58	8.58	5.32	7.50	7.35	↓	Radna Lipova	↑	9.58	7.29	7.56		5.47								
4.30		5.50		7.58	↓	Conop . . .	↑	9.25		7.24		5.09								
4.50		6.12		8.14	↓	Berzava . . .	↑	9.09		7.07		4.50								
5.40		7.—	8.51	8.56	↓	Soborşinú . .	↑	8.21	6.33	6.26		4.—								
		7.28	9.10	9.24	↓	Zim . . .	↑	7.45	6.07	5.40										
		7.54	9.50	9.50	↓	Gurasada . .	↑	7.18		5.19										
		8.10	9.34	10.06	↓	Ilia . . .	↑	7.08	5.44	5.08										
		8.28		10.24	↓	Brancieia . .	↑	6.44		4.42										
	4.47	8.54	10.—	10.50	↓	Deva . . .	↑	6.02	5.17	4.10	11.32									
	5.04	9.08	10.11	11.04	↓	Simeria (Piski)	↑	6.05	5.05	3.59	11.16									
	6.10	10.06	10.37	11.43	↓	Orăştie . . .	↑	5.09	4.40	3.18	10.37									
	6.39	10.29		12.06	↓	Jibotú . . .	↑	4.14		2.56	9.03									
	7.11	10.53		12.30	↓	Vinţul de jos .	↑	4.22		2.32	9.12									
	7.28	11.07	11.01	12.44	↓	Alba-Iulia . .	↑	4.4	3.59	2.14	8.53									
	8.13	11.54	11.10	1.02	sos.	Teişú . . .	pl.	3.19	3.35	1.35	8.11	8.55								

Braşovú-Chezdi-Oşorheiu

trenú	trenú	trenú	trenú	trenú	trenú	trenú			
mixtú	de	de	de	de	de	de			
	mixtú	persón.	mixtú	mixtú	persón.	mixtú			
4.50	8.50	3.10		pl.	Braşovú . . .	sos.	8.19	1.50	7.20
5.36	9.33	3.43		↓	Prejnerú . . .	↑	7.41	1.20	6.42
6.49	10.46	4.35		↓	Sepsi S. Georg.	↑	6.35	12.29	5.36
8.33	12.40	5.55		↓	Covasna . . .	↑	4.55	11.13	3.51
9.19	1.26	6.32		sos.	C-Oşorheiu . .	pl.	4.—	10.30	2.45

Budapestă, gara de vest—Ruşava—Vércerova

Orient.	Trenú	Trenú	Trenú	Trenú	Orient.	Trenú	Trenú	Orient.	Trenú	Trenú			
Expres	de	de	de	de	Expres	de	de	Expres	de	de			
	persón.	accel.	persón.	accel.		persón.	persón.		de	de			
8.36	11.—	9.—	9.15	4.—	pl.	Viena . . .	sos.	5.50	7.02	7.05	6.4		
Vineri													
1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	pl.	Budapestă . .	sos.	6.30	10.20	2.10	1.25	8.0	
Circul.	10.30	3.41	9.21	11.15	sos.	Czegled . . .	{ pl. }	4.19	8.21		12.11	6.0	
Samb.	10.40	3.46	9.03	11.21	pl.		{ sos. }	4.04	8.13		12.06	6.—	
4.43	1.47	5.49	12.52	1.20	sos.	Seghedinú . .	{ pl. }	12.53	5.10	10.50	10.01	2.3	
4.49	2.12	5.55	1.30		pl.		{ sos. }	12.26		10.45	9.53	2.1	
6.03	5.05	7.54	4.59		sos.		{ pl. }	9.20		8.55	7.50	11.—	
					sos.	Timişóra . . .	{ pl. }						Trenú
6.47	6.15	8.02	5.52		pl.		{ sos. }	8.28	7.13	8.49	7.42	3.3	
	7.26	8.49	6.57			Topoloveţ . .		7.25	5.53		6.56	1.5	
	8.21	9.23	7.42			Lugoşú . . .	↑	6.48	5.10		6.28	12.5	
	9.33	10.25	9.10			Caransebeşú .	↑	3.39	4.05		5.39	11.0	
			11.15	10.02		Teregovă . . .	↑	4.35			4.40	8.0	
			11.37			Mehadia . . .	↑	3.15				5.5	
11.05		12.28	11.47			Băile-Herculane	↑	3.02		4.35	3.23	5.1	
		12.39	11.59			Topleţú . . .	↑	2.46			3.08	4.4	
11.31		12.56	12.16		sos.			2.21		4.05	2.51	4.1	
11.37		1.11	12.31		pl.	Ruşava . . .	{ pl. }	1.09		3.49	2.19		
11.45		1.20	12.40		sos.		{ sos. }	1.—		3.40	2.10		
10.55		1.40			↓	Vércerova . . .	↑	11.25		7.10	5.50		
						Bucuresc . . .	↑						

Simeria (Piski)—Petroşeni—Lupeni

trenú	trenú	trenú	trenú	trenú	trenú	trenú					
mixtú	de	de	de	de	de	de					
	persón.	mixtú	mixtú	mixtú	persón.	mixtú					
	6.10	11.28	4.20		pl.	Simeria . . .	sos.	10.33	3.24	8.47	
	7.31	12.48	6.03			Hăgeşú . . .		9.05	2.03	7.34	
	9.55	3.40	9.05		sos.			6.10	11.25	5.25	
5.15	10.15	4.05			pl.	Petroşeni . .	{ pl. }		9.48	4.54	8.
6.20	11.27	5.10			sos.		{ sos. }		8.57	3.56	7.
6.40	11.50	5.30			sos.	Lupeni . . .	pl.		8.25	3.21	7.

Nota: Orelé însemnate în stânga staţiunilorú suntú a se ceti de susú în josú, cele însemnate îndrepta de josú în susú. Numerii în quadraţi cu linii mai negre însemnează orelé de nópte.